

Dosarul nr. 2ra-1096/2018

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani, mun. Chișinău (jud: O. Melniciuc)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: N. Budăi, I. Muruianu, V. Efros)

ÎNCHEIERE

04 iulie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Galina Stratulat
Victor Burduh
Iuliana Oprea

examinând admisibilitatea recursului declarat de către Simonov Dmitrii, reprezentat de avocatul Bejan Sergiu,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Aculovala Svetlana împotriva lui Simonov Dmitrii, Simonov Irina, ÎS "Cadastru" și Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la recunoașterea nulității actelor juridice și constatarea acceptării succesiunii,

împotriva deciziei din 23 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, prin care s-a admis apelul depus de Aculovala Svetlana, reprezentată de avocatul Maștalina Svetlana, s-a casat parțial hotărârea din 20 octombrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău și s-a pronunțată în această parte o nouă hotărâre,

c o n s t a t ă :

La 31 octombrie 2013, Aculovala Svetlana a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Simonov Dmitrii și Simonov Irina cu privire la anularea declarației de refuz de acceptare a moștenirii, anularea certificatului de moștenitor legal a lui Ștocviș Sergiu și anularea contractului de vânzare-cumpărare a apartamentului încheiat între Ștocviș Sergiu și Simonov Dmitrii.

Ulterior la 23 iunie 2014 și 13 iulie 2016, Aculovala Svetlana și-a concretizat și completat cerințele din acțiune solicitând, declararea nulității absolute a contractului de vânzare-cumpărare nr. f/nr. din 21 aprilie 2011, a apartamentului nr. XXXXX din mun. XXXXX str. XXXXXX, încheiat între Simonov Dmitrii și Ștocviș Serghei, cu obligarea Organului Cadastral Teritorial Chișinău de a radia datele din registrul înregistrării bunurilor imobile cu privire la titularii contractului de vânzare-cumpărare vizat, deoarece contravine normelor imperative ale legii, este fictiv, încheiat cu rea-credință contrar bunelor moravuri și fără scopul de a produce efecte juridice, declararea nulității absolute a Declarației de refuz de acceptare a moștenirii din 18 septembrie

2008, a certificatului de moștenitor legal nr. 708 din 09 martie 2009, eliberat pe numele lui Ștocviș Serghei, prelungirea termenului de acceptare a succesiunii cu stabilirea faptului de acceptare și deschidere a succesiunii prin intrarea de fapt în posesia averii succesorală și declararea dreptului la succesiune a lui Ștocviș Valerii asupra masei succesorală totale, testate de către Ștocviș Serghei în baza testamentului nr. 4268 din 03 septembrie 2010 și a testamentului nr. 881 din 07 martie 2011.

În motivarea acțiunii Aculovala Svetlana a indicat că la 20 iunie 2008, s-a căsătorit cu Ștocviș Valerii, fapt confirmat prin certificatul de căsătorie CS-V 0605306 din 20 iunie 2008.

A menționat că după căsătorie au locuit în apartamentul nr. XXXXX, din str. XXXXX, din mun. XXXXX împreună cu soțul și părinții acestuia - tatăl Ștocviș Serghei și mama Cotova Olga, care anterior a fost repartizat părinților soțului.

A precizat reclamanta că începând cu anul 2000, Ștocviș Valerii a suferit de XXXXX și s-a aflat la evidența medicului neurolog și a medicului de familie cu diagnoza „XXXXX” (extras din fișa medicală a pacientului).

La 15 iulie 2008, a decedat Cotova Olga. După decesul acesteia, a rămas patrimoniul succesoral și anume 1/2 cotă- parte din apartamentul nr. XXXXX din. mun. XXXXX, str. XXXXX.

Ca urmare, soțul Olgăi Cotova - Ștocviș Serghei și feciorul acesteia - Ștocviș Valerii, sunt moștenitorii legali ai apartamentului supra indicat.

A menționat că la 18 septembrie 2008, suferind de XXXXX soțul său, Ștocviș Valerii, a semnat declarația autenticată notarial prin care a renunțat la cota sa parte din averea succesorală rămasă după decesul mamei sale Cotova Olga, în folosul tatălui său Ștocviș Serghei, precizând că ea nu a fost prezentă la semnarea acestei declarații prin care în esență soțul a renunțat la spațiul locativ, fapt ce vine în contradicție cu interesele și drepturile sale de moștenitor legal. Ca urmare, a depus cererea de chemare în judecată, iar la 08 noiembrie 2012, prin hotărârea judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, Ștocviș Valerii a fost declarat incapabil, fapt care se confirmă și prin Raportul XXXXX nr. 625 din 23 iulie 2012, cu instituirea tutelei asupra sa, ea fiind desemnată tutore.

Conform informației furnizate de Spitalul clinic de psihiatrie, Ștocviș Valerii se află la evidență psihiatrică cu XXXXX de la 23 martie 2012 cu diagnosticul „XXXXX”.

Astfel, Ștocviș Serghei, având drept temei acest refuz a primit certificatul de moștenitor legal, în temeiul căruia a înregistrat după el dreptul de proprietate asupra întregului apartament. La acel moment în apartament locuiau toți trei.

A declarat că conform testamentului nr. 4268 din 03 septembrie 2010, autenticat de notarul public Pascari Viorica, Ștocviș Serghei a testat fiului său Ștocviș Valerii toată averea sa care îi aparține cu drept de proprietate, inclusiv apartamentul nr. XXXXX, str. XXXXX, mun. XXXXX.

Ulterior, la 21 aprilie 2011, Simonov Dmitrii folosindu-se de starea de neputință și de sănătate precară a lui Ștocviș Serghei (bunelului său), l-a indus în eroare, convingându-l pe ultimul să semneze un contract, care ulterior s-a dovedit a fi un contract de vânzare-cumpărare f/n. asupra apartamentului dat, fără ai achita careva bani pentru acesta, și fără a-i comunica conținutul acestuia, contractul fiind întocmit în limba de stat pe care Ștocviș Serghei nu o cunoștea, deoarece era vorbitor de limba rusă. Astfel, Ștocviș Valerii în mod abuziv a fost lipsit de spațiu locativ.

Consideră că contractul de vânzare-cumpărare nr. f/n. din 21 aprilie 2011, este ilegal, încheiat cu rea-credință și lovit de nulitate prin prisma art. 227 Cod Civil.

Mai mult, Simonov Dmitrii nu a solicitat eliberarea apartamentului după încheierea contractului de vânzare-cumpărare și nici nu a perfectat pe numele său contractele cu furnizorii serviciilor comunale.

Astfel, menționează reclamanta că contractul de vânzare-cumpărare f/n. din 21 aprilie 2011, este lovit de nulitate absolută și urmează a fi anulat integral, cu radierea datelor din registrul înregistrării bunurilor imobile, deoarece contravine normelor imperative a legii, este fictiv, încheiat cu rea-credință, contrar bunurilor moravuri, fără scop de a produce efecte juridice.

A relatat că după decesul lui Ștocviș Serghei, Ștocviș Valerii fiind unicul moștenitor de gradul I a acceptat la 03 septembrie 2010 moștenirea, conform testamentului nr. 4268, intrând de fapt în posesia averii succesorală, rămânând să locuiască împreună în apartament.

Referitor la testamentul anularea căruia o solicită a invocat că a fost întocmit de o persoană ce nu putea dirija acțiunile sale în momentul semnării, fapt confirmat prin actele medicale.

Prin hotărârea din 20 octombrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani, mun. Chișinău, acțiunea depusă de Aculovala Svetlana împotriva lui Simonov Dmitrii, Simonov Irina, ÎS "Cadastru" și Inspectoratul Fiscal de Stat mun. Chișinău cu privire la recunoașterea nulității actelor juridice și constatarea acceptării succesiunii, a fost admisă parțial.

S-a declarat nulă declarația nr.3119 din 18 septembrie 2008 de refuz în acceptarea succesiunii de către Ștocviș Valerii după decesul mamei Cotova Olga, în beneficiul lui Ștocviș Serghei.

S-au declarat nule actele subsidiare:

- certificatul de moștenitor legal nr.708 din 09 martie 2009, a bunului succesoral apartamentul nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. XXXXX, eliberate pe numele lui Ștocviș Serghei;

- contractul de vânzare-cumpărare din 21 aprilie 2011, a apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. XXXXX, încheiat între Ștocviș Serghei, în calitate de vânzător și Simonov Dmitrii, în calitate de cumpărător.

S-a dispus radierea înscrisurilor în Registrul bunurilor imobile din 21 aprilie 2011, privind dreptul de proprietate înregistrat după Simonov Dmitrii și Simonov Irina, asupra apartamentului nr. XXXXX din str. XXXXX, mun. XXXXX, cu nr. cadastral XXXXX.

S-a constatat faptul acceptării succesiunii de către Ștocviș Valerii, după decesul tatălui său, Ștocviș Serghei, prin intrarea în posesie asupra bunurilor rămase.

S-a încasat în mod solidar de la Simonov Dmitrii și Simonov Irina, în beneficiul lui Aculovala Svetlana, cheltuielile de judecată sub formă de taxă pentru achitarea expertizei psihiatrice în mărime de 1283 lei, taxă pentru cheltuieli de executare în mărime de 510 lei, precum și cheltuielile pentru serviciile de asistentă juridică în mărime de 3000 lei, în total suma de 4793 lei.

În rest cerințele reclamantei privind declararea nulității testamentului nr. 881 din 07 martie 2011, autentificate de notarul public Pascari Viorica au fost respinse ca neîntemeiate.

Prin decizia din 23 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău s-a admis apelul depus de Aculovala Svetlana, reprezentată de avocatul Maștalina Svetlana, s-a casat hotărârea din 20 octombrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, în partea respingerii cerinței privind declararea nulă a testamentului nr. 881 din 07 martie 2011.

În rest hotărârea din 20 octombrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău, a fost menținută.

S-au încasat în beneficiul Svetlanei Aculovala cheltuielile de judecată în mărime de 80 lei.

La 25 aprilie 2017, Curtea de Apel Chișinău a expediat în adresa participanților la proces copia deciziei din 23 martie 2017 (f.d. 50 vol. II).

La 06 noiembrie 2017, Simonov Dmitrii, reprezentat de avocatul Bejan Sergiu, a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea cererii de recurs, casarea integrală a deciziei din 23 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău și menținerea hotărârii din 20 octombrie 2016 a Judecătorei Rîșcani, mun. Chișinău.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) Codul de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, prin prisma dispoziției citate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de către Simonov Dmitrii, reprezentat de avocatului Bejan Sergiu, la 06 noiembrie 2017, împotriva deciziei din 23 martie 2017 a Curții de Apel Chișinău, este declarat în termen, în situația în care din materialele cauzei rezultă că reprezentantul recurentului Simonov Dmitrii, avocatul Bejan Sergiu a primit copia deciziei contestate la 08 septembrie 2017, fapt ce se confirmă prin însemnarea acestuia în dosar.

În motivarea cererii de recurs, Simonov Dmitrii, reprezentat de avocatului Bejan Sergiu a indicat că, decizia instanței de apel este ilegală și neîntemeiată, fiind emisă cu aplicarea eronată a normelor de drept material și aprecierea arbitrară a probelor prezentate, reiterând motivele de fapt și de drept pe care le-a invocat pe parcursul examinării cauzei în instanțele inferioare.

A susținut că instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor argumentelor invocate în cererea de apel. Or, instanța de apel nu a ținut cont că din materialele cauzei, se constată că la momentul întocmirii testamentului nr. 881 din 07 martie 2011, Ștocviș Serghei, avea capacitatea de exercițiu deplină și era conștient, iar actele anexate în acest sens, nu probează lipsa capacității de exercițiu.

Concomitent a invocat recurentul că instanța de apel neîntemeiat a aplicat prevederile art. 227 alin. (2) lit. a) Cod civil, concluzionând asupra existenței unor erori considerabile, privind natura actului juridic, dat fiind faptul că aceasta este o normă ce prevede nulitatea relativă a actului juridic și poate fi invocată doar de persoana în al cărei interes este stabilită.

Astfel, concluziile instanței de apel din decizia contestată sunt contradictorii și nu pot fi reținute drept întemeiate.

În conformitate cu art. 439 alin. (2) Codul de procedură civilă, după parvenirea dosarului, un complet din 3 judecători decide asupra admisibilității recursului, dispune expedierea copie de pe recurs intimatului, cu înștiințarea despre necesitatea depunerii obligatorii a referinței timp de o lună de la data primirii acesteia. În cazul neprezentării referinței în termenul stabilit, admisibilitatea recursului se decide în lipsa acesteia.

La 03 mai 2018, Curtea Supremă de Justiție a expediat în adresa intimatului și intervenienților accesorii cererea de recurs cu înștiințarea despre necesitatea depunerii referinței.

Prin referința depusă la 13 iunie 2018, Aculovala Svetlana, reprezentată de avocatul Maștalina Svetlana, a solicitat declararea recursului depus de Simonov Dmitrii, reprezentat de avocatului Bejan Sergiu ca fiind inadmisibil, deoarece nu se încadrează în temeiurile prevăzute de art. 432 Codul de Procedură civilă.

În conformitate cu art. 439 alin. (3) Codul de procedură civilă, judecătorul raportor verifică încadrarea în prevederile legii a temeiurilor invocate în recurs și face un raport verbal în fața completului de judecată instituit în conformitate cu alin. (2).

Audiind raportul verbal al judecătorului raportor și verificând temeiurile invocate în recurs în raport cu materialele cauzei civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin.(4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție, menționează că, Simonov Dmitrii, reprezentat de avocatului Bejan Sergiu, în cererea de recurs nu a invocat nici unul din temeiurile de declarare a recursului prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) sau (4) Codul de procedură civilă.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4).

În conformitate cu art. 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Completul judiciar indică că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2) și (3) din Codul de procedură civilă, fără a se examina temeinicia lor.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest sens, completul reiterează prin prisma jurisprudenței CEDO că „... art. 6 § 1 al Convenției, nu impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de

recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes.” (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

Astfel, din considerentele menționate și având în vedere faptul că, instanța de apel a examinat pricina sub toate aspectele, cu respectarea normelor de procedură și aplicarea corectă a legii materiale, iar în esența lor argumentele recursului, au fost verificate minuțios, la judecarea pricinii în ordine de apel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Simonov Dmitrii, reprezentat de avocatul Bejan Sergiu, ca inadmisibil.

În conformitate cu art. 270, art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul declarat de către Simonov Dmitrii, reprezentat de avocatul Bejan Sergiu, se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Galina Stratulat

judecătorii

Victor Burduh

Iuliana Oprea